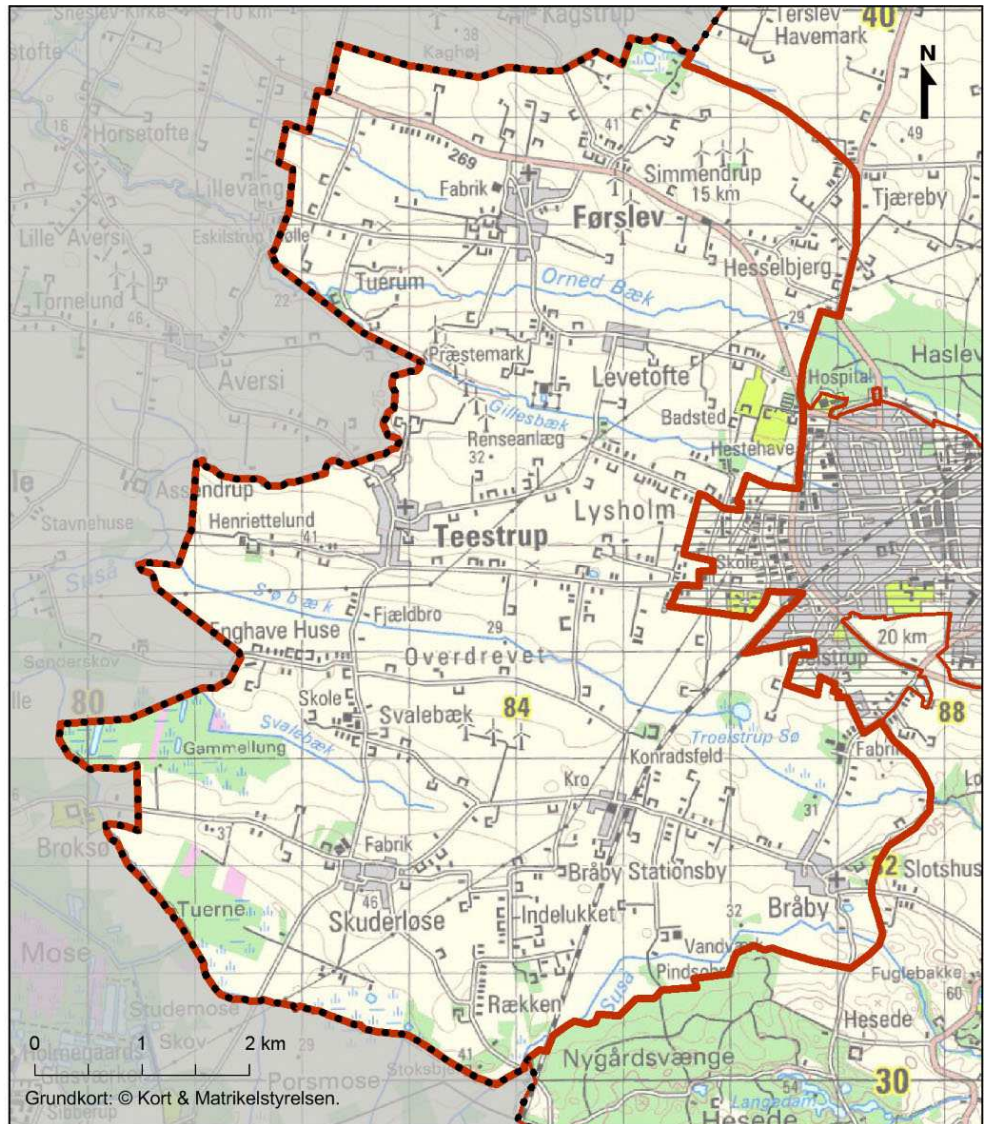

1 Teestrup issølandskab med morænebakker

Nøglekarakter

Issølandskab med et jævnt stigende og faldende terræn, øst-vestgående morænebakker, adskillige åer samt intensivt landbrug og flere landsbyer.

- Kommunegrænse
- Landskabskarakterområde

Topografisk kort over landskabskarakterområde 1.

Beliggenhed og afgrænsning

Området udgør den nordvestlige del af Faxe Kommune. Mod nord og vest afgrænses området af kommunegrænserne til Ringsted og Næstved, mens landskabets karakteristika fortsætter på den anden side af kommunegrænsen. Den sydlige grænse følger Hesede Skov og Susåen. Karakterområdet er mod øst afgrænset af en ændring i terrænet, idet terrænet i de tilstødende områder er mere kuperet.

Landskabskarakteren

Området, der ligger i den vestlige del af Faxe Kommune, er karakteriseret ved et jævnt stigende og faldende terræn. Terrænet er markeret af øst-vest orienterede morænebakker og åer i de mellemliggende dale. Højdeforskellen på morænebakker og åløb er ca. 10 m. Den primære arealanvendelse er intensiv landbrugsdrift. Der findes en del spredt bebyggelse og landsbyer, der alle er anlagt højt på morænebakkerne. Der er få skovområder og generelt sparsom bevoksning hvilket betyder, at landskabet fremstår åbent og gør, at man kan se langt. Landskabet opleves som harmonisk, hvor det storbølgede landskab med parallelle morænebakker og mellemliggende ådale skaber struktur.

Hele området er præget af tværgående højspændings- og elledninger, der krydser igennem karakterområdet, ligesom jernbanen krydser igennem den østlige del. Dette medfører, at landskabet opleves som visuelt uroligt, men støjmæssigt afdæmpet.

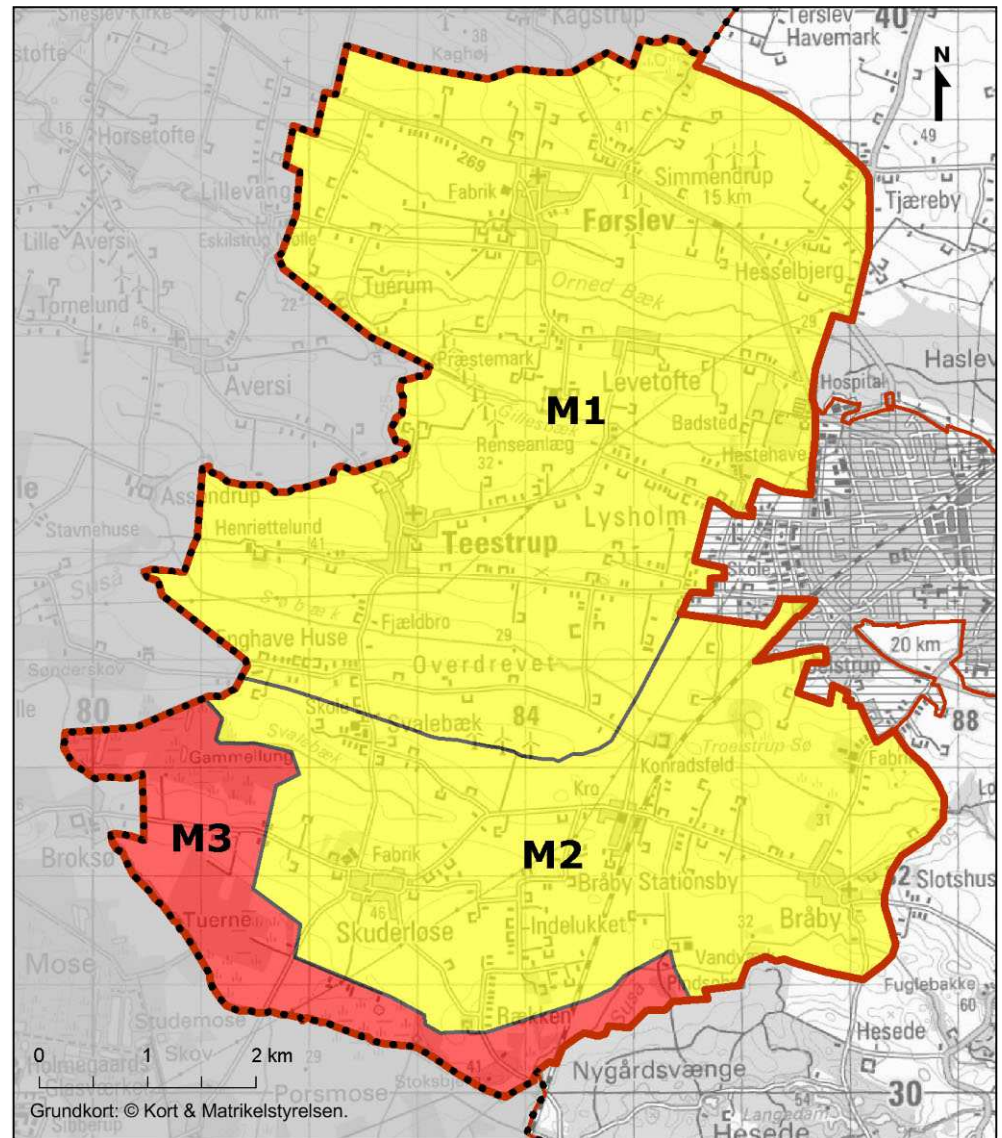
Det åbne landskab med sparsom bevoksning, elmast og jævnt stigende terræn ses her ved Overdrevet syd for Søbæk.

ANBEFALINGER OG STRATEGISKE MÅL

De strategiske mål og anbefalinger for fremtidig forvaltning tager udgangspunkt i kortlægning af landskabskarakteren samt vurderinger af karakterens styrke og tilstand i delområder. Målsætningerne varetager alene landskabet og de landskabelige værdier og forholder sig fire typer af mulige udviklingstiltag.

- Kommunegrænse
- Landskabskarakterområde
- Anbefaling**
- Vedligeholde
- Beskytte

Strategiske mål for delområder i karakterområde 1.

M1 - vedligeholde

Landskabskarakteren skal i dette delområde vedligeholdes. Karakteren knytter sig særligt til de aflange morænerygge afbrudt af lavereliggende parallelle åløb. Med tiden er der sket en vis udvikling omkring landsbyerne og det robuste landskab rummer i dag flere tekniske anlæg. Udsigtsmuligheder fra de højere liggende områder (f.eks. ved Førslev) skal sikres og den gennemgående øst-vestgående struktur opretholdes.

Handlinger og initiativer, der kan understøtte vedligeholdelse af landskabskarakteren:

- › **Bebyggelsesstruktur.** Haslevs vestlige bykant opleves som tydelig, mens områdets landsbyer ikke er dominerende, men dog tydeligt afgrænsede. De markerede grænser mellem byområder og det åbne land bør opretholdes og byggeri uden tilknytning til eksisterende bebyggelse bør undgås.
- › **Kulturhistorie.** De kulturhistoriske spor ved delområdets husmandskolonier i form af smalle jordlodder skal søges bevaret. Ligeledes bør udskiftningsmønstret syd og vest for Førslev, i form af sten- og jorddiger, der stråler ud fra byen, så vidt muligt bevares.
- › **Skov og skovrejsning.** Eventuel skovrejsning vil være i kontrast til det stort set skovfrie landskab. Større skovrejsningsområder kan svække landskabskarakteren, hvorfor området bør søges friholdt for egentlig skovrejsning.
- › **Tekniske anlæg.** Landskabet fremstår delvist forstyrret af de mange tekniske anlæg, hvoraf særligt højspændingsledninger og vindmøller præger landskabsoplevelsen. Ved en væsentlig forøgelse af tekniske anlæg (både typer og antal) er der risiko for, at de bliver for dominerende i det ellers robuste landskab. Omvendt kan vindmøller, der opstilles i klynger eller letforståelige mønstre, der understreger landskabets struktur, medvirke til at mindske påvirkningen.

M2 - vedligeholde

Landskabet inden for M2 skal vedligeholdes. Der er en tydelig struktur bestående af den aflange morænebakke, hvor Skuderløse er højt placeret, og omgivet af de lavereliggende parallelle åer. Landskabet er uden skovområder og i markskellene er der kun spredt beplantning, hvilket giver gode muligheder for lange udsigter. Der er sket en udvikling omkring Skuderløse med et nyere boligområde og mange, tætliggende tekniske anlæg (højspændingsledninger, elledninger og jernbane) der forstyrrer oplevelsen.

Handlinger og initiativer, der kan understøtte vedligeholdelse af landskabskarakteren:

- › **Bebyggelsesstruktur.** Skuderløse ligger højt i forhold til det omgivende landskab, og det er væsentligt at sikre, at byen også i fremtiden fremstår som en samlet bebyggelse med tydelig afgrænsning til landskabet. Ved evt. nye udlæg af områder til boligbebyggelse bør bebyggelsen holdes samlet.
- › **Kulturhistorie.** Karakteren i det oplevelsesrige delområde ved Indelukket og de tætliggende huse ved Rækken, skal så vidt muligt vedligeholdes. Eksempelvis ved at undgå tværgående anlæg, ny bebyggelse, der forstyrrer den oprindelige struktur mv..

- › **Skov og skovrejsning.** Eventuel skovrejsning vil være i kontrast til det stort set skovfrie landskab. Større skovrejsningsområder kan svække landskabskarakteren, hvorfor området bør søges friholdt for (egentlig) skovrejsning.
- › **Tekniske anlæg.** Landskabet fremstår forstyrret af de mange tværgående tekniske anlæg, der bryder med den naturlige struktur skabt af terræn og åløb. Ved en væsentlig forøgelse af tekniske anlæg (både typer og antal) er der risiko for, at de bliver for dominerende i det ellers robuste landskab. Ved opstilling af nye tekniske anlæg, bør der dels fokuseres på, at strækingsanlæg følger landskabets struktur, dels, at vindmøller opstilles i klynger eller letforståelige mønstre, der kan mindske den visuelle påvirkning.

M3 - beskytte

Landskabet i M3 skal beskyttes, men karakteren kan også forstærkes. Delområdet står i kontrast til de nordligere landskabsområder (M1 og M2) i kraft af det mere naturprægede landskabsudtryk, med øget beplantning og fugtige områder, der ligger ned til Susåen ved kommunegrænsen. Samtidig er terrænet gennemgående fladt og stort set uden bebyggelse. Fra højdepunktet Stoksbjerg kan der opnås udsigt over de flade mose- og engområder langs Susåen, hvilket fortsat bør sikres, bl.a. ved at begrænse beplantning omkring.

Handlinger og initiativer, der kan understøtte vedligeholdelse af landskabskarakteren:

- › **Kulturhistorie.** De mange levende hegn og afvandingsgrøfter inddeler landskabet i mindre landskabsrum og vidner om arbejdet med at anvende den fugtige jord til landbrugsmæssig drift. Af hensyn til forståelsen af kulturlandskabet og oprindelsen bør disse strukturer så vidt muligt opretholdes.
- › **Skov og skovrejsning.** Våd- og moseområderne er en væsentlig del af landskabsoplevelsen og bør derfor beskyttes. De tilgroede områder markerer et skifte i jordbundens sammensætning og egentlige skovområder i forlængelse af våd- og moseområderne, vil udviske den visuelle oplevelse af denne grænse. Nye skovområder vil dog ikke være et nyt element og ikke direkte bryde med karakteren.
- › **Tekniske anlæg.** Det flade, naturprægede landskab vil være sårbart overfor nye tekniske anlæg. Selvom bevoksning gør, at den visuelle forbindelse på tværs af området er begrænset, vil de fleste tekniske anlæg markere sig og bryde oplevelsen af det 'vilde' landskab, der står i kontrast til landskabet i de nordligere delområder (M1 og M2). Ved opførelse af eksempelvis siloer og andet landbrugsbyggeri, bør byggeriet afskærmes med beplantning.

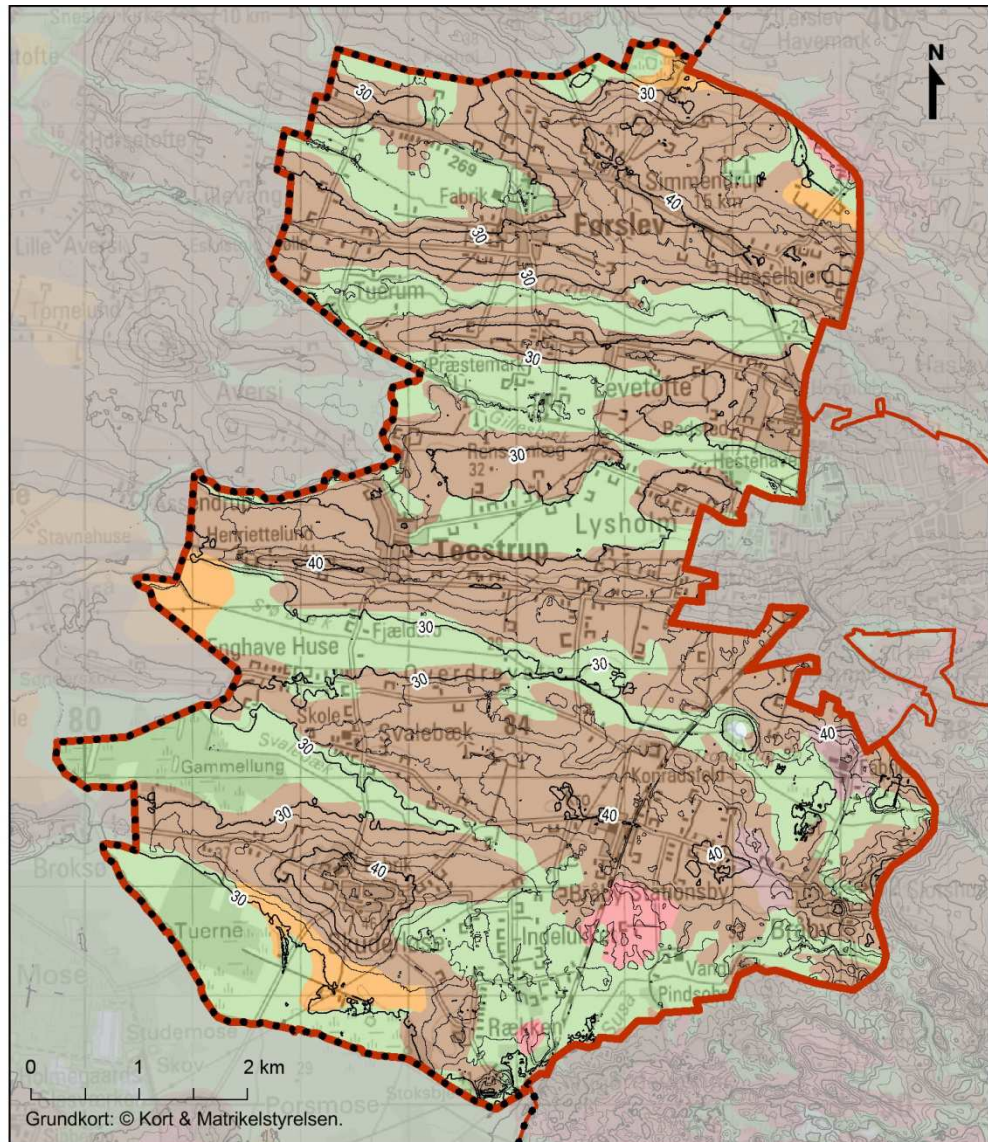
BESKRIVELSE

Naturgrundlag

Geomorfologi: Området er et bølget issølandskab med aflange, øst-vestvendte bakker af moræneler. Bakkerne er dannet under en fremrykkende gletsjer og afspejler isens bevægelsesretning mod vest. Senere har efterladte dødisblokke og det højereliggende terræn spærret for afløbet og de lavtliggende flader mellem bakkerne har været dækket af smeltevand fra isen. Smeltevandet har dannet et fladbundet issøsystem og afsat et mere sandet lag.

Danmarks jordarter 1:200.000
© GEUS, 1999.

Kortet viser jordbundsforhold og terræn inden for karakterområdet. Jordbunden er skiftevis leret og præget af ferskvandsdannelser i de lavereliggende områder mellem morænetangerne.

Jordtype: De dominerende jordbundstyper er moræneler og ferskvandsdannelser. Moræneleret findes i de aflange bakker, mens ferskvandsdannelserne findes som et lavereliggende system mellem disse.

Terræn: Terrænet er karakteriseret af en tydelig øst-vestlig orientering ved de gennemgående morænebakker, der når op i en højde på ca. 45 m.o.h. Herimellem findes et mere lavtliggende og fladbundet terræn omkring 25 m.o.h., der typisk rummer vandløb.

Vandelementer: Der er i alt seks åer i området: Orned Bæk, Gillesbæk, Søbæk, Susåen, Gasemose Bæk og Svalebæk. Heraf løber de fire første tværs gennem området, mens de to efterfølgende kun strækker sig halvvejs gennem områdets vestlige del. Alle åerne er orienteret mod øst-vest og løber i helt eller delvist regulerede render. Susåen i den sydligste del af området har et mere mæandrerende (snoet) løb. I forbindelse med Søbæk findes desuden et par mindre søer nord og nordvest for Bråby. Humlemose er et mindre vådområde, mens større vådområder i området er Øllemose, Gammellung, Sømose og Tuerne samt Holtsmose.

Landskabskarakterens oprindelse

Oprindelsen er forbundet til det naturgeografiske grundlag, hvor parallelle morænebakker med dale og åløb præger området. Dette mønster går igen ved beliggenheden af karakterområdets landsbyer. Både Skuderløse, Teestrup og Simmendrup ligger højt i landskabet og ca. 1 km fra åerne. På større afstand fra landsbyerne er der en række husmandskolonier, hvor husene ligger tæt og oprindeligt var mindre end de spredte gårde. På hver af morænetangerne er der desuden anlagt gennemgående veje, der følger samme øst-vestlige orientering som åerne og terrænet.

Landsbyerne er alle grundlagt i 1200- og 1300-tallet, hvor de strukturer der findes i landskabet i dag, også er grundlagt.

Svalebæk løber mod vest i en reguleret kanal.

Arealanvendelse og landskabselementer

Bevoksningsstruktur: Både vest for Skuderløse og vest for Førslev er marklodderne inddelt med sten- og jorddiger og er orienteret på tværs af de lavereliggende og vådere områder med åløb. Der findes plantager i øst ved Haslev Orned. Der er ingen egentlige skove indenfor området, men dele af moseområderne Tuerne og Gammellung er groet til så de i dag fremstår som tætte bevoksninger. Skovbrynene fra Hesede Skov og Haslev Orned grænser op til karakterområder og kan ses fra dele af karakterområdet. Der er mange småbevoksninger på markfladerne og be-

voksninger i markskel, men ikke egentlige læhegn. Der er desuden remiser i markerne, der består af træbeplantning omgivet af majs og som bruges til jagtformål.

Transparent levende hegn i markskel syd for Førsløv.

Dyrkningsform: Dyrkningsformen er hovedsageligt intensivt landbrug, men der dyrkes mere ekstensivt ved husmandstederne, hvor der engang har været græsning og hestefolde. Der er generelt dyrket ned til de små åer, men der er også ekstensive områder, sådan som det eksempelvis ses ved Søbæk omkring Bråby.

Bebyggelsesstruktur og udviklingstendenser: Der findes flere landsbyer i området, hvor de største er Teestrup, Førsløv, Skuderløse og Bråby samt Bråby Stationsby. Førsløv ligger på en skråning, og ser ikke markant ud i landskabet. Omkring Skuderløse og Teestrup ses udstykningsmønstrene, mens det omkring Førsløv er særligt markant mod syd, hvor veje og diger markerer jordlodderne. Der er få store gårde i området, men en del spredt bebyggelse i form af tidligere husmandsteder og nedlagte landbrug. Disse ses flere steder som perler på en snor, hvor de ligger langs små stikveje. De fremgår særligt af de ældre kortblade (se bilag 2 og 3) og findes ved Teestrup Enghave, Rækken, Overdrevet, Indelukket og Lysholm Øverste Række og Nederste Række. Bebyggelsen er mange steder moderniseret.

Ny bebyggelse i den sydlige udkant af Teestrup. Husene er placeret højt på morænebakken, og har udsigt mod nord og syd.

I Førslev, Teestrup og Skuderløse har byområderne udviklet sig med mere boligbebyggelse gennem de sidste 100 år, men landsbyernes udstrækning er stort set uændrede. De nyere huse er opført i den indre landsby mellem de oprindelige gårde. I Skuderløse er udviklingen sket i forbindelse med stålstøberiet Brdr. Christensen A/S.

I forbindelse med anlæggelse af en jernbanestation i 1920'erne er Bråby Stationsby opstået. Bråby station blev lukket i 1960.

Kulturhistoriske helheder og enkeltelementer: Der forekommer mange husmandskolonier, hvor husene oprindeligt blev placeret tæt, på lange, smalle lodder. Bebyggelsen ligger placeret ud til vejen i den ene ende af jorden. Kolonierne kan ofte genkendes ved, at de ligger som 'perler på en snor'.

De tidligere husmandssteder er mange steder moderniseret, men placeringen på række og de mindre jordlodder vidner om deres oprindelse. Jorden omkring de små landejendomme er også i højere grad anvendt ekstensivt til eksempelvis hestefolde eller græsningsarealer.

Tekniske anlæg: Der er seks vindmøller på stribe på tværs af Gillesbæk mellem Teestrup og Førslev, tre vindmøller ved Overdrevet og tre vindmøller øst for Førslev. Der er en øst-vestgående højspændingsledning, der følger Gillesbæks forløb. To højspændingsledninger forløber mellem Haslev og Porsmose og krydser hinanden øst for Skuderløse. Jernbanen skærer gennem områdets sydøstlige del, og der ses en del siloer spredt i området.

Ved Skuderløse ligger fabriksbygningerne for stålstøberiet Brdr. Christensen, der har produceret tørv under 2. verdenskrig, derefter motoriserede cykler og senest ventiler til olie- og gasindustrien. Bygningerne ligger højt i landskabet umiddelbart nord for byen.

Vindmøller og siloer ved Hesselbjerg.

VURDERING

Skala -

Middel

Rumlig afgrænsning -

Åben - transparent

Kompleksitet -

Enkelt

Struktur -

Middel

Visuel uro -

Uroligt

Støj -

Afdæmpet

Landskabsoplevelsen - rumlige og visuelle forhold

Landskabets rumlige og visuelle forhold defineres af terrænet, vejene, de generelt højtliggende landsbyer samt åerne, der alle er orienteret i øst-vestlig retning. Der findes ikke egentlige skovområder inden for området og der generelt er sparsom bevoksning hvilket gør, at landskabet fremstår åbent til transparent og der mange steder kan opnås lange kig.

Landskabet opleves som harmonisk, hvor de samme karaktergivende elementer går igen og det storbølgede landskab med parallelle morænebakker og mellemliggende ådale skaber middel struktur.

Denne østvestgående struktur er ikke iøjefaldende, men den kan bl.a. opleves ved, at flere af de større veje er østvest-gående og holder sig oppe i niveau, mens landskabet hælder svagt til begge sider (f.eks. ved vejen Haslev-Teestrup og Haslev-Førslev). Det visuelle landskab er præget af en høj koncentration af tekniske anlæg, herunder særligt vindmøller og højspændingsledninger. Derfor opleves landskabet som uroligt, mens det støjmæssigt er afdæmpet. Desuden ses en del siloer og lader, der ikke er skjult af beplantning og derfor fremstår meget synlige i landskabet.

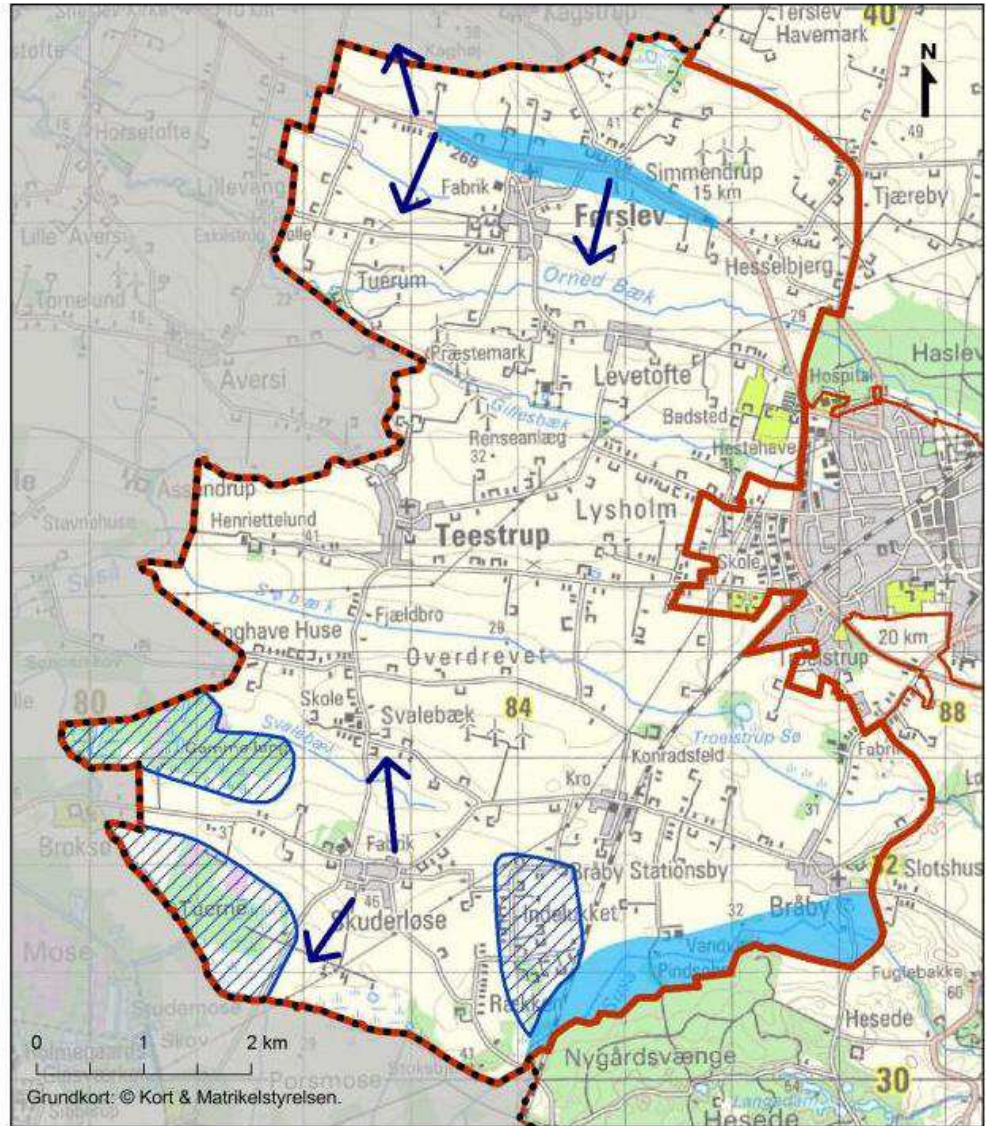
Sigtbarheden er god mod syd, set fra landevejen mellem Haslev og Ringsted. Horisonten er dog præget af tekniske anlæg.

Særlige visuelle oplevelsesmuligheder og oplevelsesrige delområder og enkelt-elementer: Det er muligt at se langt fra store dele af området, hvor man på morænebakkerne kan befinde sig højt i landskabet. Dette gælder særligt fra Skuderløse samt landevejen mellem Haslev og Ringsted ved Simmendrup.

I den sydlige del findes Stoksbjerg der rejser sig med Porsmosen og Suså i vest. Bakken er 42 meter høj og er i dag bevokset med spredte egetræer. Særligt ud over det flade moseområde Porsmosen i vest er der lang udsigt. Det er også i karakterområdets sydlige del, at man kan se Hesede Skov, der ligger på et højedrag og som er med til at afgrænse karakterområdet mod syd.

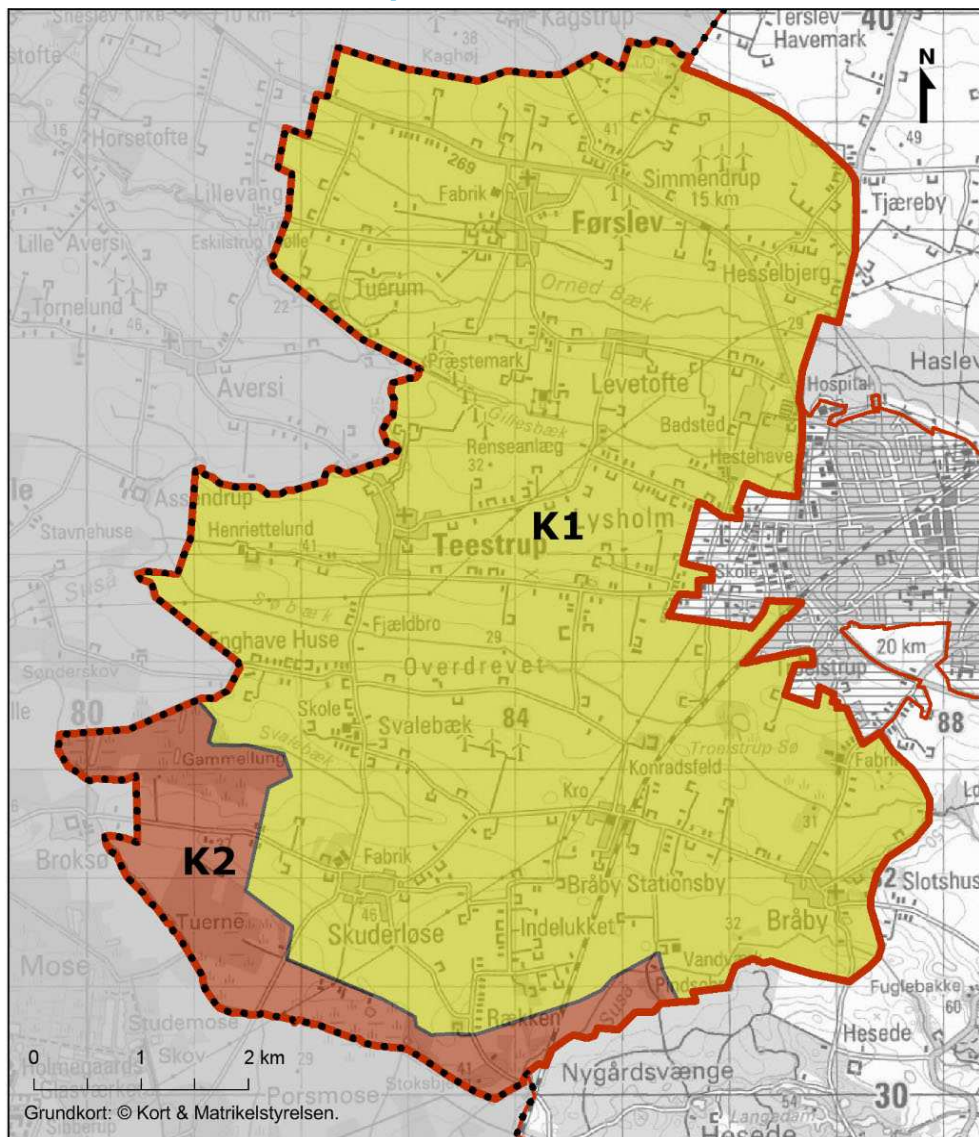
- Kommunegrænse
- Landskabs-karakterområde
- Særlig visuel oplevelsesmulighed
- Oplevelsesrigt delområde
- Udsigtskile

De særlige visuelle oplevelsesmuligheder og oplevelsesrige delområder i karakterområde 1.

Landskabskarakterens styrke

- Kommunegrænse
- Landskabskarakterområde
- Karakterstyrke**
- Karakteristisk
- Kontrasterende

Landskabets karakterstyrke i karakterområde 1.

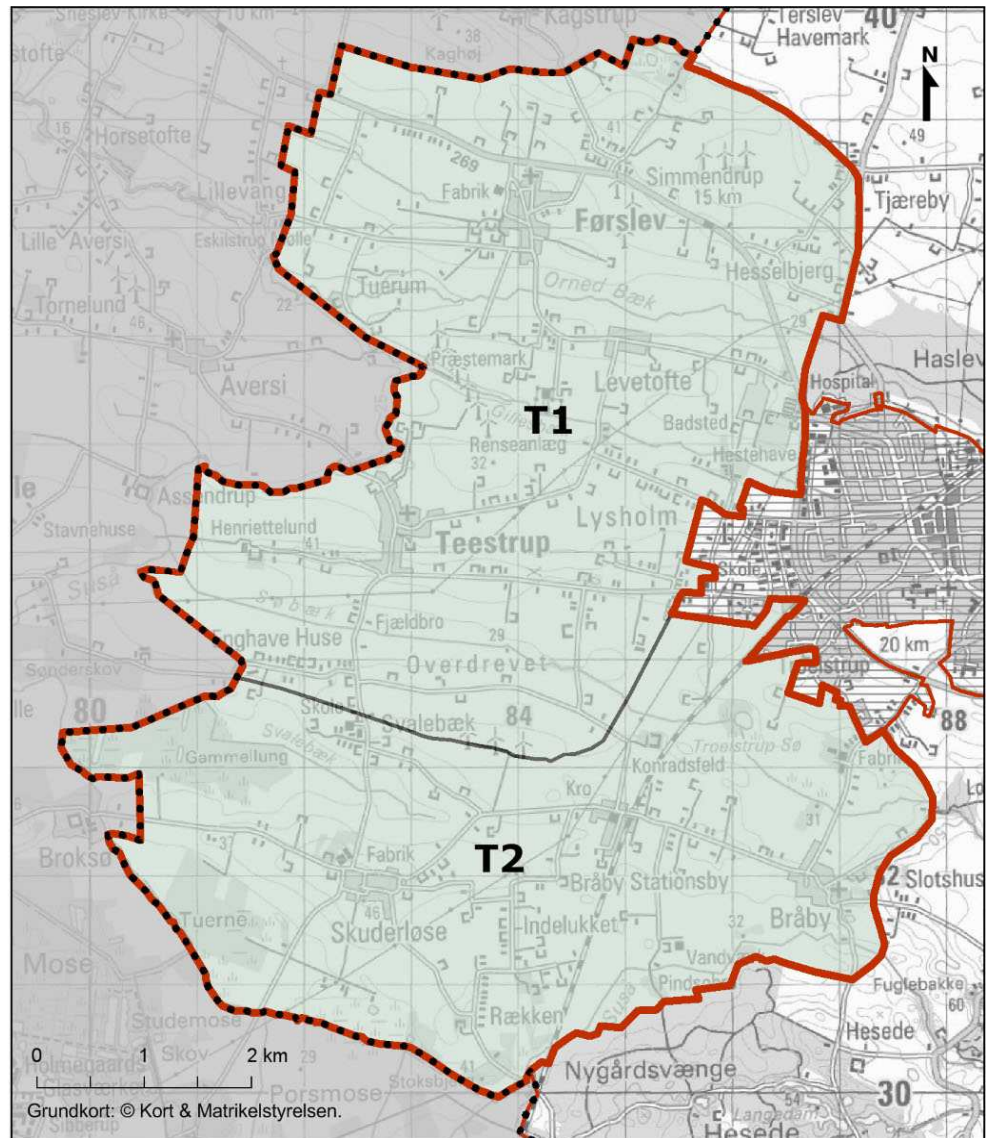
K1 - Karakteristisk: Området er homogent og strukturen i landskabet er knyttet til naturgrundlaget, idet moræneryggen og de lavereliggende parallelle åer er mønsterskabende. Dog er landskabet udviklet i takt med udbygning af landsbyer, anlæggelse af infrastruktur og tekniske anlæg samt fjernelse af markskel i store dele af området.

K2 - Kontrasterende: Moseområder og tilvoksede områder står i kontrast til det resterende landskabskarakterområde, hvor der kun er begrænset bevoksning og hvor intensiv landbrugsdrift præger arealanvendelsen. Delområdet fremstår derfor med et andet landskabeligt udtryk, hvor også det flade terræn og lav bebyggelsesgrad gør, at delområdet virker kontrasterende.

Landskabskarakterens tilstand

- Kommunegrænse
- Landskabskarakterområde
- Tilstand
- Middel

Landskabskarakterens tilstand i karakterområde 1.

Intakthed - Middel
Vedligehold - Middel
Uforstyrthed - Forstyrret

T1 - Middel tilstand: Landskabets oprindelse med de generelt højtliggende landsbyer og øst-vest gående strukturer med intensivt dyrkede marker kan stadig ses. Den løbende udvikling i det åbne land med større markflader og udretning af åer mv. har dog påvirket områdets vedligeholdelsesmæssige tilstand.

Landskabet er forstyrret af tværgående højspændingsledninger og elledninger samt vindmøller.

Intakthed - Middel
Vedligehold - Dårlig

T2 - Middel tilstand: Oprindelsen er også her til at genfinde og knytter sig særligt til den øst-vest gående struktur. Skuderløse er udviklet med et nyere boligområde og der er opstået bebyggelse omkring det tidligere trinbræt ved Bråby.

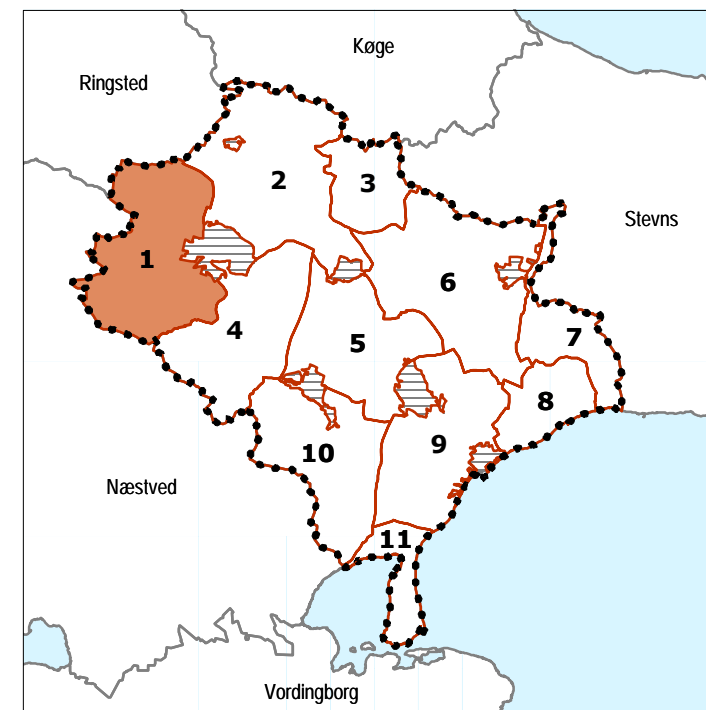
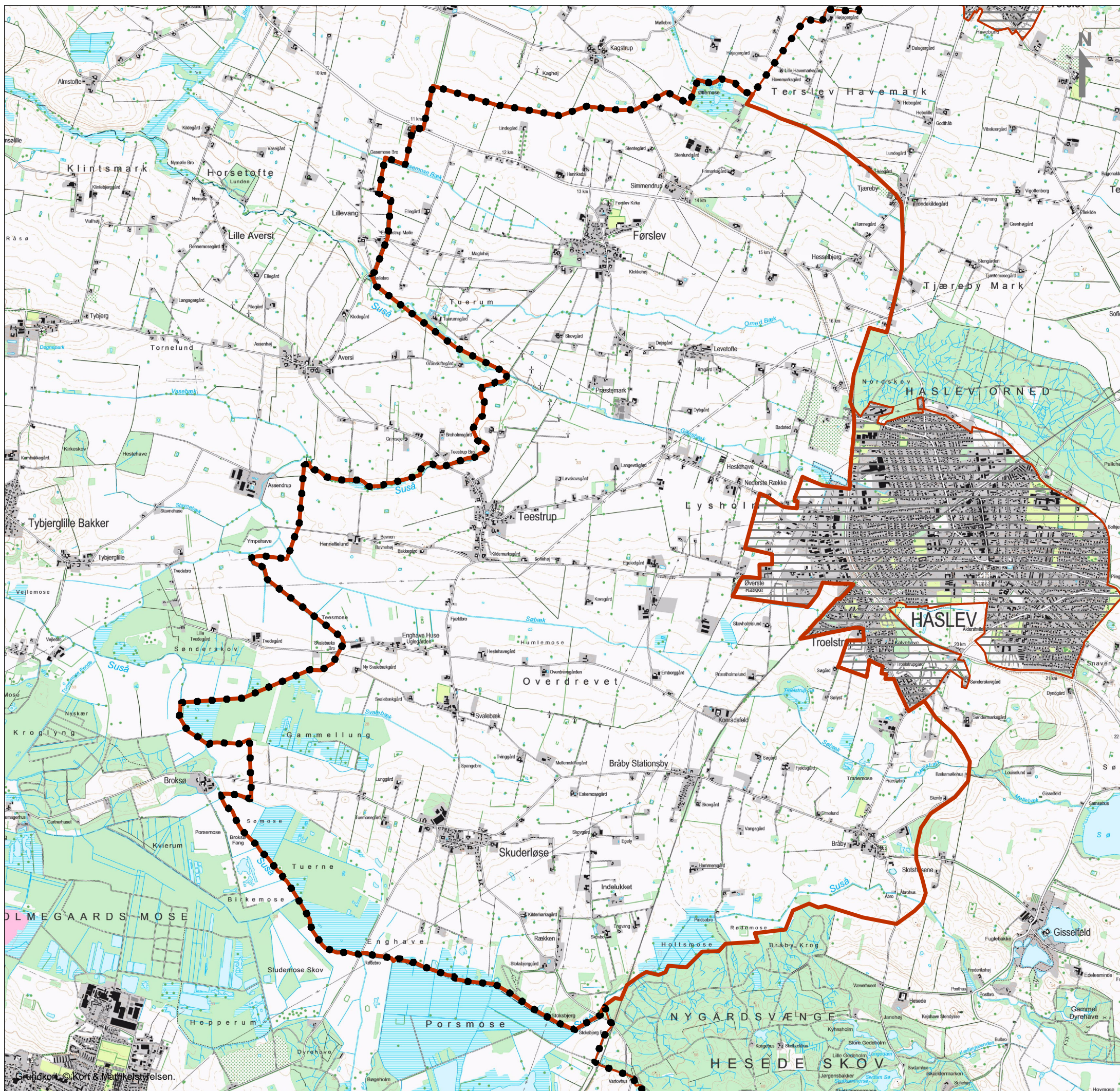

Uforstyrrethed -
Forstyrret

De tidligere ganske tydelige husmandskolonier ligger fortsat med tæt bebyggelse langs vejen, men er mindre tydelige i landskabet i dag. De fugtige områder i delområdet sydlige og vestlige udkant fremstår mere naturprægede og med god forbindelse til de flade, lavtliggende områder i nabokommunen.

De mange tekniske anlæg, der krydser gennem området forstyrrer oplevelsen, ikke mindst i kraft af et stort antal højspændingsledninger, elledninger og jernbaner.

**Faxe Kommune
Landskabskarakteranalyse**

**Oversigtskort
Landskabskarakterområde 1
Teestrup issølandskab med morænebakker**

O:\A030000\A032185\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\ Bilag 1-1 Oversigtskort.WOR

ATR nr.:	A032185
Tegn/Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	UVA
Godk.	LHJN
Mål	1:40.000 (A3)
Dato	07. maj 2013

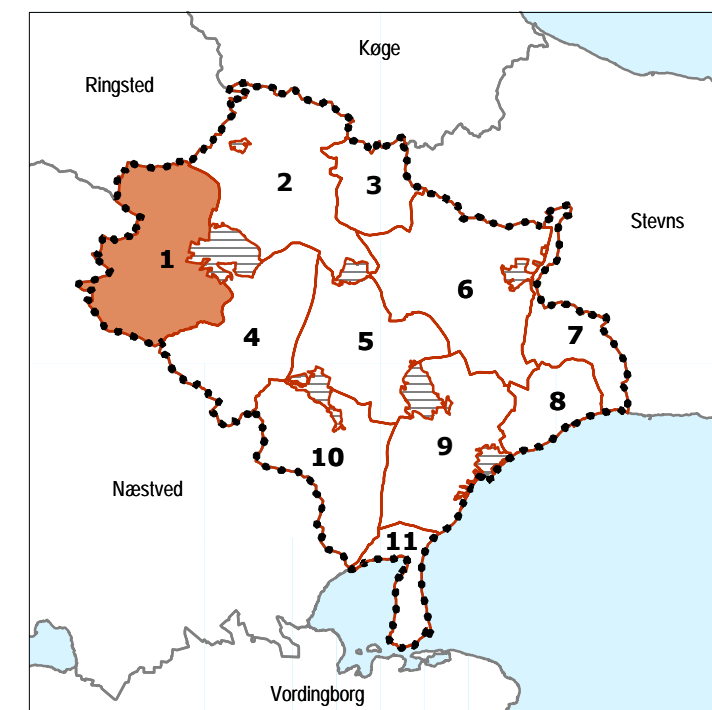
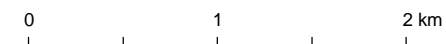
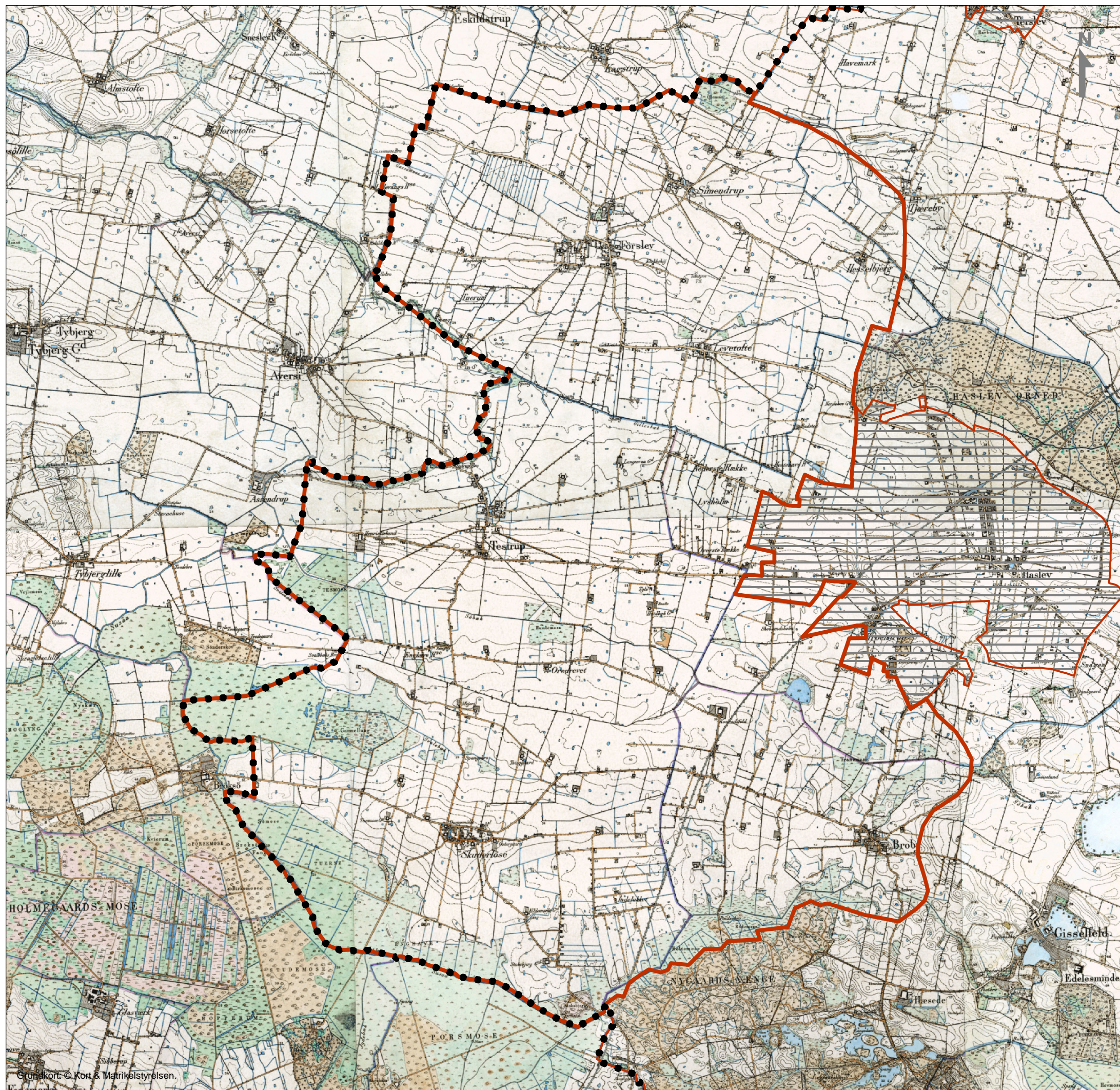
COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

Dokument nr. | Rev.
Bilag 1-1 | 0

**Faxe Kommune
Landskabskarakteranalyse**

**Høje målebordsblade
Landskabskarakterområde 1
Teestrup issølandskab med morænebakker**

ATR nr.:	A032185
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	UVA
Godk.	LHJN
Mål	1:40.000 (A3)
Dato	07. maj 2013

O:\A030000\A032185\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\ Bilag 1-2 Høje målebordsblade.WOR

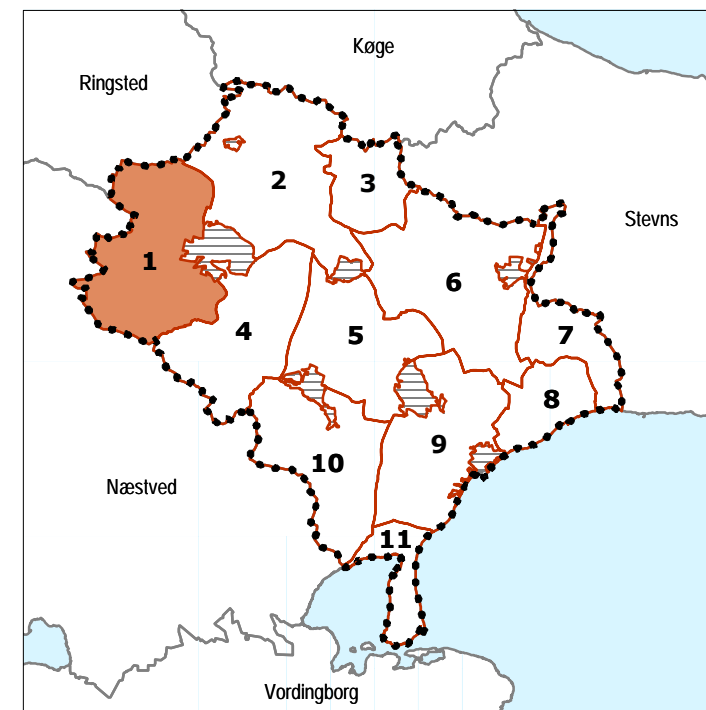
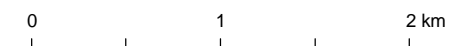
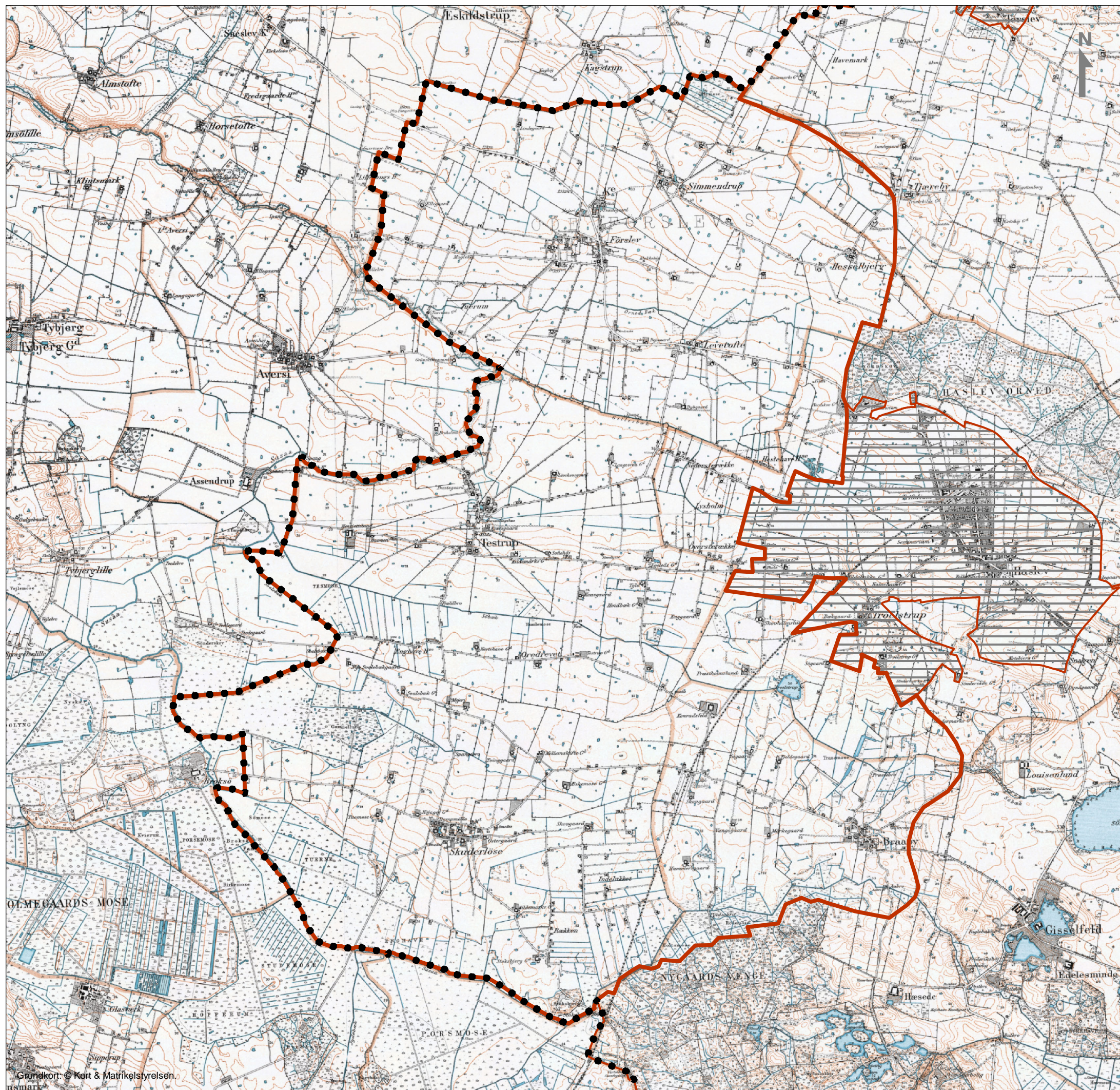
COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

Dokument nr. | Rev.
Bilag 1-2 | 0

**Faxe Kommune
Landskabskarakteranalyse**

**Lave målebordsblade
Landskabskarakterområde 1
Teestrup issølandskab med morænebakker**

ATR nr.:	A032185
Tegn/Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	UVA
Godk.	LHJN
Mål	1:40.000 (A3)
Dato	07. maj 2013

O:\A030000\A032185\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\ Bilag 1-3 Lave målebordsblade.WOR

COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby
Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

Dokument nr. | Rev.
Bilag 1-3 | 0